

I. Myšlenková mapa – Základy mikroekonomie

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit myšlenkovou mapu, která pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Charakterizujte předmět a členění ekonomické vědy. Definujte pojmy vzácnost, efektivnost, racionální chování, náklady obětované příležitosti, hranice produkčních možností. Pojednejte o mikroekonomické teorii, definujte tržní subjekty a jejich cíle a znázorněte model ekonomického koloběhu.“
- c. Postup:
 - I. Napište do středu mapy: **ZÁKLADY MIKROEKONOMIE**
 - II. Vytvořte větve pro následující části:
 - 1 Ekonomie vs. Ekonomika
 - 2 Základní pojmy (vzácnost, efektivnost atd.)
 - 3 Mikroekonomická teorie
 - 4 Tržní subjekty a jejich cíle
 - 5 Ekonomický koloběhPoužijte klíčová slova, příklady nebo obrázky.
 - III. Použijte klíčová slova, příklady nebo obrázky.

II. Myšlenková mapa – Vývoj trhu a jeho charakteristika

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit myšlenkovou mapu, která pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Vysvětlíte vznik a vývoj trhu. Popište tržní mechanismus a klasifikujte jednotlivé typy trhů. Pojednejte o tržní rovnováze a uveďte, jaké trh plní funkce.“
- c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **VÝVOJ TRHU A JEHO CHARAKTERISTIKA**

II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Vznik a vývoj trhu
- 2 Tržní mechanismus
- 3 Typy trhů (klasifikace)
- 4 Tržní rovnováha
- 5 Funkce trhu

III. Použijte klíčová slova, příklady nebo obrázky (např. symbol peněz, šipky, graf nabídky a poptávky, ikonky obchodů).

III. Myšlenková mapa – Chování spotřebitele a měření užitku

- I. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- II. „Vysvětlíte pojmy mezní a celkový užitek. Charakterizujete rovnováhu spotřebitele na základě indifferenční analýzy a vymezte rozdíl mezi kardinalistickým a ordinalistickým přístupem k měření užitečnosti.“
- III. Postup:
 - I. Napište do středu mapy: **CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELE A MĚŘENÍ UŽITKU**
 - II. Vytvořte větve pro následující části:
 - 1 Celkový užitek
 - 2 Mezní užitek
 - 3 Kardinalistický přístup
 - 4 Ordinalistický přístup
 - 5 Indifferenční analýza
 - 6 Rovnováha spotřebitele
 - III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:
 - 1 graf indifferenčních křivek,
 - 2 linie rozpočtu,
 - 3 označení bodu rovnováhy,
 - 4 šipky vyjadřující změnu užitku nebo substituci,
 - 5 piktogramy (např. mince, spotřebitel, statky X a Y).

IV. Myšlenková mapa – Poptávka a chování spotřebitele

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Definujte a graficky znázorněte poptávku na trhu výrobků a služeb. Vymezte elasticitu poptávky a její typy. Pojednejte o vlivu změn ceny statku, důchodu spotřebitelů a cen ostatních statků na změnu tržní poptávky a poptávaného množství.“

c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **POPTÁVKA A CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELE**

II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Definice poptávky
- 2 Individuální a tržní poptávka
- 3 Zákon poptávky a graf poptávkové křivky
- 4 Elasticita poptávky
 - a. cenová
 - b. křížová
 - c. důchodová
- 5 Faktory ovlivňující poptávku
 - d. změna ceny statku
 - e. změna důchodu
 - f. změna cen ostatních statků
- 6 Posuny a pohyb po křivce poptávky

III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 graf poptávkové křivky,
- 2 směry posunu křivky,
- 3 šipky znázorňující růst a pokles poptávky,
- 4 symboly statků (např. X a Y),
- 5 piktogramy vyjadřující reakce spotřebitelů na změnu ceny.

V. Myšlenková mapa – Chování výrobce, náklady a zisk

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Pojednejte o nákladech, příjmech a zisku firmy. Popište činitele ovlivňující výši zisku a pravidlo maximalizace zisku. Pojednejte o alternativních cílech firmy a charakterizujte Baumolův model firmy maximalizující obrát.“
- c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **CHOVÁNÍ VÝROBCE – NÁKLADY A ZISK**

II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Náklady firmy
 - i. fixní náklady
 - ii. variabilní náklady
 - iii. průměrné a mezní náklady
- 2 Příjmy firmy
 - i. celkový, průměrný a mezní příjem
- 3 Zisk firmy
 - i. účetní a ekonomický zisk
 - ii. pravidlo maximalizace zisku ($MR = MC$)
- 4 Faktory ovlivňující výši zisku
- 5 Alternativní cíle firmy
- 6 Baumolův model maximalizace obrátu

III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 graf nákladových a příjmových křivek,
- 2 vztah $MR = MC$,
- 3 zobrazení zisku a ztráty,
- 4 symboly firemních cílů (např. růst, tržní podíl, stabilita).
- 5 Na konci hodiny krátce prezentujte svou mapu ostatním skupinám.

VI. Myšlenková mapa – Produkční funkce a nabídka

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Definujte produkční funkci v krátkém a dlouhém období. Pojednejte o formování nabídky v dlouhém období. Charakterizujte izokvantovou analýzu a vysvětlete pojmy izokosta a izokvanta.“
- c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **PRODUKČNÍ FUNKCE A NABÍDKA**

II. Vytvořte větve pro následující části:

1 Produkční funkce

- i. definice – vztah mezi vstupy a výstupy, technická efektivnost
- ii. krátké období – zákon klesajících výnosů
- iii. dlouhé období – možnost měnit všechny vstupy

2 Celkový, průměrný a mezní produkt – grafické znázornění, vztahy mezi nimi

3 Izokvantová analýza

- i. izokvanta – kombinace vstupů se stejným výstupem
- ii. izokosta – kombinace vstupů při stejných nákladech
- iii. optimum výrobce – bod dotyku izokvanta $\times$ izokosta

4 Tvorba nabídky firmy

- i. krátké a dlouhé období
- ii. vztah mezi náklady a nabídkou
- iii. odvození nabídky z nákladových funkcí

III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 graf produkční funkce (TP, AP, MP),
- 2 izokvanta a izokosta,
- 3 optimum výrobce,
- 4 graf nabídky v dlouhém období.

VII. Myšlenková mapa – Dokonalá konkurence

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Jmenujte předpoklady dokonalé konkurence. Pojednejte o určení optimálního množství produkce. Vysvětlete optimum dokonale konkurenční firmy a graficky znázorněte ekonomický zisk a ztrátu firmy v dokonalé konkurenci. Definujte bod uzavření činnosti firmy.“
- c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **DOKONALÁ KONKURENCE**

II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Předpoklady dokonalé konkurence
 - i. mnoho firem a kupujících
 - ii. homogenní produkt
 - iii. volný vstup a výstup z odvětví
 - iv. dokonalá informovanost
- 2 Chování firmy v dokonalé konkurenci
 - i. firma jako cenový příjemce
 - ii. vztah $P = MR = AR$
- 3 Určení optimálního množství produkce
 - i. pravidlo $MR = MC$
 - ii. krátkodobé optimum firmy
- 4 Ekonomický zisk a ztráta
 - i. grafické znázornění (TR, TC, nebo P, ATC, AVC)
 - ii. dlouhodobá rovnováha (zisk = 0)
- 5 Bod uzavření činnosti firmy
 - i. podmínka $P = AVC_{min}$
 - ii. grafické znázornění

III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- i. graf MR, MC, ATC, AVC,
- ii. rovnováha firmy – průsečík MR a MC,
- iii. bod zvratu a bod uzavření,
- iv. zobrazení zisku nebo ztráty v grafu.

VIII. Myšlenková mapa – Nedokonalá konkurence a monopol

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Uveďte příčiny vzniku nedokonalé konkurence. Objasněte neefektivnost nedokonalé konkurence. Vysvětlete pojmy přebytek spotřebitele, přebytek výrobce a charakterizujte náklady mrtvé váhy. Charakterizujte monopol a graficky zobrazte rovnováhu monopolu.“
- c. Postup:
 - I. Napište do středu mapy: **NEDOKONALÁ KONKURENCE A MONOPOL**
 - II. Vytvořte větve pro následující části:
 - 1 Nedokonalá konkurence – podstata a příčiny
 - a. bariéry vstupu na trh
 - b. odlišnost produktů
 - c. nerovnoměrná informovanost
 - d. tržní síla producentů
 - 2 Důsledky a neefektivnost nedokonalé konkurence
 - e. alokační neefektivnost
 - f. ztráta spotřebitelského přebytku
 - g. nižší celkový přebytek
 - 3 Přebytek spotřebitele a přebytek výrobce
 - h. definice a grafické znázornění
 - i. změny při vzniku monopolu
 - 4 Náklady mrtvé váhy (deadweight loss)
 - j. vysvětlení a zobrazení v grafu
 - 5 Monopol – charakteristika
 - k. typy monopolů (přirozený, legální, technologický)
 - l. tvorba ceny a produkce ($MR = MC$, $P > MR$)
 - m. graf rovnováhy monopolu
 - III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:
 - 1 graf rovnováhy monopolu (D , MR , MC , ATC),
 - 2 znázornění přebytku spotřebitele a výrobce,
 - 3 vyznačení nákladů mrtvé váhy,
 - 4 symboly bariér vstupu a tržní síly.

IX. Myšlenková mapa – Oligopol a monopolistická konkurence

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Charakterizujte oligopolní tržní strukturu. Popište a graficky znázorněte model oligopolu s dominantní firmou. Charakterizujte monopolistickou konkurenci. Vysvětlete rozhodování firmy o velikosti výstupu a ceny v monopolistické konkurenci a objasněte výrobní a alokační efektivnost této tržní struktury.“
- c. Postup:

IV. Napište do středu mapy: **OLIGOPOL A MONOPOLISTICKÁ KONKURENCE**

V. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Oligopol – charakteristika
 - i. malý počet firem
 - ii. vzájemná závislost firem
 - iii. bariéry vstupu, cenová stabilita
- 2 Modely chování oligopolu
 - i. kartel, koluze, cenové dohody
 - ii. Cournotův model, Stackelbergův model
 - iii. model s dominantní firmou – popis a grafické znázornění
- 3 Monopolistická konkurence – charakteristika
 - i. velký počet firem, produktová diferenciac
 - ii. volný vstup a výstup z odvětví
- 4 Rozhodování firmy v monopolistické konkurenci
 - i. rovnováha krátkodobá (zisk nebo ztráta)
 - ii. rovnováha dlouhodobá (zisk = 0)
 - iii. určení výstupu a ceny
- 5 Efektivnost
 - i. výrobní efektivnost
 - ii. alokační efektivnost

VI. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 graf modelu s dominantní firmou,
- 2 graf rovnováhy v monopolistické konkurenci (D, MR, MC, ATC),
- 3 symboly produktové diferenciac,
- 4 znázornění neefektivnosti.

X. Myšlenková mapa – Specifika trhů s výrobními faktory, trh půdy a kapitálu

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Jmenujte základní specifika trhů s výrobními faktory. Charakterizujte trh půdy a jeho zvláštnosti. Definujte kapitál, trh kapitálu a utváření rovnováhy v krátkém a dlouhém období.“
- c. Postup:

- I. Napište do středu mapy: **TRHY VÝROBNÍCH FAKTORŮ – PŮDA A KAPITÁL**

- II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Specifika trhů výrobních faktorů
 - i. odvozená poptávka po výrobních faktorech
 - ii. nabídka omezená zdroji
 - iii. vliv ceny výstupů na poptávku po vstupech
- 2 Trh půdy
 - i. definice půdy jako výrobního faktoru
 - ii. neelastická nabídka půdy
 - iii. pozemková renta a její formy
- 3 Trh kapitálu
 - i. pojem kapitál – reálný a finanční
 - ii. úroková míra jako cena kapitálu
 - iii. poptávka a nabídka kapitálu
- 4 Rovnováha na trhu kapitálu
 - i. krátkodobé období – přizpůsobení objemu úspor

- III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 graf nabídky a poptávky po kapitálu,
- 2 rovnovážná úroková míra,
- 3 znázornění neelastické nabídky půdy,
- 4 symboly renty a výnosů z kapitálu.

XI. Myšlenková mapa – Charakteristika trhu práce

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Charakterizujte trh práce. Objasněte pojmy transferový výdělek a ekonomická renta. Vysvětlete pojem individuální nabídka práce. Charakterizujte dokonale a nedokonale konkurenční trh práce.“
- c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **TRH PRÁCE**

II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Trh práce – charakteristika
 - i. práce jako výrobní faktor
 - ii. nabídka práce (jednotlivci, domácnosti)
 - iii. poptávka po práci (firmy)
 - iv. mzdová sazba jako cena práce
- 2 Transferový výdělek a ekonomická renta
 - i. definice transferového výdělku
 - ii. vysvětlení ekonomické renty
 - iii. grafické znázornění (nabídka práce a výše mzdy)
- 3 Individuální nabídka práce
 - i. vztah mezi mzdou a volným časem
 - ii. efekt substituční a důchodový
 - iii. tvar individuální křivky nabídky práce
- 4 Dokonalá konkurence na trhu práce
 - i. rovnovážná mzda – průsečík nabídky a poptávky
 - ii. zaměstnanost v rovnováze
- 5 Nedokonalá konkurence na trhu práce
 - i. monopson – jediný zaměstnavatel
 - ii. důsledky pro mzdu a zaměstnanost

III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 graf nabídky a poptávky po práci,
- 2 znázornění transferového výdělku a ekonomické renty,
- 3 křivka individuální nabídky práce,
- 4 rozdíl mezi dokonalým a nedokonalým trhem práce.

XII. Myšlenková mapa – Politika státu v oblasti mikroekonomie

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Charakterizujte nerovnosti v důchodech. Vysvětlete způsoby měření nerovností a objasněte pojmy Lorenzova křivka a Giniho koeficient. Graficky znázorněte.“
- c. Postup:
 - I. Napište do středu mapy: **POLITIKA STÁTU V OBLASTI MIKROEKONOMIE**
 - II. Vytvořte větve pro následující části:
 - 1 Nerovnosti v důchodech
 - i. příčiny vzniku nerovností (vzdělání, kvalifikace, majetek, trh práce)
 - ii. ekonomické a sociální důsledky nerovností
 - iii. role státu v omezování nerovností
 - 2 Měření nerovností v důchodech
 - i. základní metody a ukazatele
 - ii. Lorenzova křivka – princip a interpretace
 - iii. Giniho koeficient – výpočet a rozmezí hodnot
 - 3 Grafické znázornění
 - i. Lorenzova křivka – rovnost $\times$ nerovnost
 - ii. interpretace Giniho koeficientu
 - 4 Nástroje politiky státu
 - i. přímé daně a transfery
 - ii. progresivní zdanění
 - iii. sociální a redistributivní politika
 - III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:
 - 1 Lorenzova křivka (45° linie rovnosti vs. skutečné rozdělení),
 - 2 graf Giniho koeficientu,
 - 3 piktogramy daní a transferů,
 - 4 schéma přerozdělování příjmů.

XIII. Myšlenková mapa – Tržní selhání, veřejné statky a externality

- a. Vaším úkolem je ve dvojici nebo trojici vytvořit **myšlenkovou mapu**, která vám pomůže strukturovat odpověď na ústní otázku:
- b. „Jmenujte formy tržních selhání a pojednejte o možnostech jejich regulace. Charakterizujte veřejné statky a objasněte problém černého pasažéra. Charakterizujte externality a jmenujte možnosti jejich řešení.“
- c. Postup:

I. Napište do středu mapy: **TRŽNÍ SELHÁNÍ, VEŘEJNÉ STATKY A EXTERNALITY**

II. Vytvořte větve pro následující části:

- 1 Tržní selhání – podstata a formy
 - i. neefektivní alokace zdrojů
 - ii. nedokonalá konkurence
 - iii. asymetrie informací
 - iv. veřejné statky
 - v. externality
- 2 Regulace tržních selhání
 - i. role státu a veřejného sektoru
 - ii. daňové a dotační nástroje
 - iii. legislativní opatření
- 3 Veřejné statky
 - i. definice a vlastnosti (nevylučitelnost, nerivalita)
 - ii. příklady veřejných statků
 - iii. problém černého pasažéra (free rider problem)
- 4 Externality
 - i. definice – kladné a záporné externality
 - ii. příklady (znečištění, vzdělání, očkování)
 - iii. možnosti řešení (daně, dotace, regulace, Coaseho řešení)

III. Použijte klíčová slova, symboly a grafické prvky, např.:

- 1 schéma tržního selhání,
- 2 znázornění externalit v grafu nabídky a poptávky,
- 3 piktogramy pro veřejné statky,
- 4 symboly zásahů státu (daň, dotace, zákon).

